

Existuje jistě bezpočet různých metafor, jimiž je možné popsat lidský život. Talmud mluví o životě jako o "řece, která nemá začátek ani konec". Velcí vypravěči připodobňují život k cestě, s překážkami, křižovatkami a vrcholy, nebo panoramatu - horizontu, který vidíme vždy novým pohledem podle místa, na němž se právě nacházíme. Ale patrně nejčastější metaforou života (a to nejen v psychologii) je příběh.

Narativní psychologie, vystavěná na metafoře příběhu, je názorovým proudem, který se teprve v posledních desetiletích prosazuje do širšího povědomí. Zasahuje oblast obecné psychologie a psycholingvistiky, kvalitativní metodologie i kulturně antropologických a sociálních studií. Svoji podstatou spojuje různé přístupy ve vědách o člověku. A takovým způsobem bych její ráda představila i v této rigorózní práci. Nejen jako živou, silnou metaforu, která vnáší do vědeckého jazyka poetický a tvořivý rozměr, ale také jako vlivný a široce aplikovatelný koncept.

Jedním z hlavních motivů a inspirací pro zpracování tohoto tématu byly práce Jamese Hillmana. Podle jeho slov ztratila současná psychologie kontakt s duší. Velkým kulturním příběhům - náboženství, dramatu a literatuře, jako by byla odňata jejich léčivá moc, a jejich místo zaujala psychoterapie (podle Hillmana zatím nepříliš úspěšně). Chce-li psychoterapie opravdu promlouvat o duši a k duši, musí mluvit jejím obrazným jazykem, metaforickým vyjádřením, tvořivostí a hrou - oživit metaforické obrazy a spoléhat na sílu příběhů (která je intuitivně dávno známá).

Druhým motivem je poměrně malý ohlas narativního přístupu v českém prostředí. S tím souvisí i relativní nedostatek literatury, zejména z okruhu mimo konstruktivistické směry. Touto prací bych tedy mimo jiné ráda přispěla k jeho rozšíření, neboť přestože se jedná o významný psychoterapeutický směr, u nás si své místo teprve hledá.